Kostprijsonderzoek huishoudelijke hulp en adviestarief 2028 Gemeente Zwolle

Concept
05-11-2026

Auteurs

Dr. ir. Niels Uenk
Noah Stolwijk MSc

1. Aanleiding

De gemeente Zwolle wenst een reële tarief vast te stellen voor de Wmo-voorziening huishoudelijke hulp. De directe aanleiding is een nieuw inkooptraject voor dit zorgproduct met als doel het overeenkomen van nieuwe contracten per 1 januari 2028.

Hiertoe heeft de gemeente aan PPRC de opdracht gegeven om kostprijsonderzoek uit te voeren. Deze rapportage beschrijft de uitgangspunten voor het reële tarief, de wijze waarop PPRC dit kostprijsonderzoek heeft aangepakt, de resultaten van het onderzoek en het daaruit voortvloeiende advies aan de gemeenten ten aanzien van het tarief.

2. Juridisch kader, uitgangspunten en methodiek

2.1. Juridisch kader

Op grond van de AMvB reële prijs Wmo zijn gemeenten verplicht om voor Wmo-diensten een prijs te betalen die in een redelijke verhouding staat tot de kwaliteit van die voorzieningen. Hierbij moeten gemeenten rekening houden met (1) de kosten van de beroepskracht, (2) redelijke overheadkosten, (3) kosten voor niet-productieve uren als gevolg van ziekte, verlof, scholing en werkoverleg, (4) reis- en opleidingskosten, (5) indexatie van de reële prijs, en (6) overige kosten die voortvloeien uit de eisen die gemeenten aan een dienst stelt.

Uit jurisprudentie is verder duidelijk dat:

- gemeenten voldoende moeten motiveren en onderbouwen dat de door hen vastgestelde tarieven reëel zijn;
- gemeenten bij het vaststellen van reële tarieven rekening moeten houden met de lokale uitvoeringspraktijk;

Voorts is van belang dat een reëel tarief niet voor elke zorgaanbieder kostendekkend hoeft te zijn. Dat zou immers betekenen dat de minst efficiënt opererende zorgaanbieder de prijs bepaalt.

Het kostprijsonderzoek beoogt daarmee om tarieven vast te stellen die in een **redelijke verhouding tot de kwaliteit** staan voor een **gemiddeld efficiënte zorgaanbieder**.

2.2. Methodiek kostprijs

Dit kostprijsonderzoek heeft als doel een reëel tarief vast te stellen voor één product huishoudelijke hulp voor de gemeente Zwolle.

Voor het kostprijsonderzoek is gebruik gemaakt van een uitvraag van kostprijsinformatie onder de actieve en potentieel nieuwe zorgaanbieders voor huishoudelijke hulp in de gemeente Zwolle, middels de definitieve standaard VNG rekentool Wmo 2026. De uitvraag heeft plaatsgevonden met de werkelijke huidige situatie (oktober 2026) als uitgangspunt. Deze aanpak

borgt de representativiteit en aansluiting bij de lokale uitvoeringspraktijk. Aangeleverde kostprijsinformatie wordt op belangrijke onderdelen als overhead en productiviteit vergeleken met een bredere benchmark om te toetsen of de aangeleverde kosteninformatie binnen de gebruikelijke bandbreedtes voor de gemiddeld efficiënte zorgaanbieder ligt.

In het kader van dit onderzoek hebben wij van tien zorgaanbieders informatie ontvangen over de opbouw van de kostprijzen voor hun organisatie. Samen bezitten deze zorgaanbieders 100% van het totale marktaandeel voor huishoudelijke hulp in de gemeente Zwolle. Daarmee zijn de uitkomsten van het onderzoek gebaseerd op een (meer dan) representatieve vertegenwoordiging van de gecontracteerde zorgaanbieders.

PPRC heeft bij diverse aanbieders navraag gedaan naar enkele kostprijsfactoren die ver buiten de gebruikelijke bandbreedte liggen. In enkele situaties is een onevenredig afwijkende waarde als uitschieter weggelaten.

3. Kostprijsmodel

Het in dit onderzoek gehanteerde kostprijsmodel is gebaseerd op de VNG Wmo rekentool 2026. Tabel 1 biedt een overzicht van de verschillende kostprijsfactoren die in dit kostprijsonderzoek zijn meegenomen.

Factoren	Omschrijving
Loonkosten - periodiekmix	Dit omvat de salariskosten van de hulpverlener(s) die worden ingezet om de diensten te verlenen. We volgen de cao VVT met loonschaal voor huishoudelijke hulp.
Opslagen vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	Via opslagen houdt het model rekening met de vakantietoeslag en eindejaarsuitkering.
Sociale lasten inclusief pensioenpremies	Dit betreft de werkgeverslasten als gevolg van verplichte verzekeringen en het werkgeversdeel van pensioenpremies.
Productiviteit	Dit betreft een correctie op de kosten voor niet-declarabele uren. Onder niet-declarabele uren vallen onder andere ziekteverzuim en verlof, tijd besteed aan scholing, administratie en overleg, en tijd die onverwachts niet declarabel is in verband met no show van de cliënt.
Reiskosten	De zakelijke reiskosten voor hulpverleners bij ambulante diensten voor het reizen tussen cliënten.
Overhead	De overheadkosten betreffen de kosten van de organisatie waarin de hulpverleners die ondersteuning bieden werkzaam zijn. Dit omvat de personele overhead (kosten van management en ondersteunende functies), en overige kosten (alle overige, materiële kosten zoals ICT-kosten). De overhead wordt in de rekentool opgegeven als aandeel in de totale kosten. De rekentool rekent deze om naar het opslagpercentage op directe personeelskosten.
Risico- en innovatieopslag	Dit betreft een opslagpercentage voor marge, risico en innovatie.

Tabel 1 – opbouw tariefmodel

4. Opbouw tarief huishoudelijke ondersteuning

4.1. Periodiekmix bij huishoudelijke ondersteuning

Alle zorgaanbieders die huishoudelijke ondersteuning leveren met personeel in loondienst hanteren de CAO VVT en daarbinnen de specifieke 'HBH-schaal'. De rekentool heeft verschillende periodieken voor de HBH-schaal, die te zien zijn in Tabel 2. In deze tabel is zichtbaar welke periodiekmix de uitkomst is van het gemiddelde van de aanleveringen.

Periodiek	Aandeel
Hbh 0	8,6%
Hbh 1	8,1%
Hbh 2	7,8%
Hbh 3	11,8%
Hbh 4	8,2%
Hbh 5	51,3%
Hbh 5+	4,2%

Tabel 2 – periodiekmix

De tabel geeft afgeronde percentages weer. Er is in de rekentool gerekend met onafgeronde percentages. Voor HBH5+ is gerekend met een salaris van € 19,60 – het gemiddelde van de opgave van aanbieders die hulpverleners in deze hogere loonschalen inzetten.

Het hoge aandeel hulpen in periodiek Hbh 5 is herkenbaar in vergelijking met andere kostprijsonderzoeken. We verwachten dat deze mix ook representatief is in de komende jaren, door een beperkte uitstroom uit de hoogste periodiek, doorstroom naar deze periodiek en instroom in lagere periodieken. Het aandeel van ruim 4% in reguliere VVT loonschalen (hier Hhb 5+) is niet in alle onderzoeken herkenbaar.

4.2. Opslagen

In de CAO VVT is de hoogte van de eindejaarsuitkering en het vakantiegeld vastgelegd op respectievelijk 8,33% en 8,00% met een minimum eindejaarsuitkering van € 1,47 en een minimum vakantietoeslag van € 1,39 op het bruto uurloon.

De opslagen voor eenmalige uitkering, vervroegd uittreden en generatieregeling zijn gebaseerd op het gemiddelde van de aanleveringen. Deze bedragen respectievelijk € 0,00; 0,03% en 0,00%. Doordat huishoudelijke ondersteuning plaats vindt tijdens reguliere werktijden is er geen sprake van Onregelmatigheidstoeslag (ORT).

4.3. Sociale lasten

De opslag voor sociale lasten en pensioenpremies kan op twee manieren in de rekentool worden verwerkt: als berekening met individuele parameters of als één algemene 'opslag'. Een deel van de aanbieders heeft de generieke opslag opgegeven, een deel de berekening. We gaan uit van

het gemiddelde van de aanleveringen waarin beide manieren van invullen zijn meegenomen. Het gemiddelde van al deze waarden is in de rekentool meegerekend als opslag. Deze komt gemiddeld uit op **25,82%**.

4.4. Productiviteit

Het tarief dient rekening te houden met niet-declarabele activiteiten van de beroepskracht. Hiertoe onderscheidt het kostprijsmodel de volgende factoren:

- Ziekteverzuim
- Verlof (en aanvullend verlof)
- Doorbetaalde pauzes
- Scholing
- Reflectie
- Zakelijke reistijd
- Administratie, overleg en overige niet-declarabele activiteiten
- Cliënt niet aanwezig (No-show)

Het uitgangspunt voor het berekenen van de productiviteit is 1878 werkbare uren op jaarbasis, waar de diverse factoren op in mindering worden gebracht. In Tabel 3 staan de factorwaardes die gemiddeld door zorgaanbieders zijn opgegeven in het onderzoek en waarmee is gerekend voor huishoudelijke ondersteuning. Dit resulteert uiteindelijk in een productiviteit van **74,3%** voor huishoudelijke ondersteuning.

Voor alle waarden is het rekenkundig gemiddelde van de aanbieders gehanteerd (zie Tabel 3). Eén aanbieder heeft momenteel een ziekteverzuim dat onevenredig veel hoger ligt dan het gemiddelde. Deze waarneming is niet meegenomen in het gemiddelde.

Productiviteitsfactoren	Uren	% (van Bruto uren)
Bruto uren	**1878**	**100%**
Ziekteverzuim	163	8,7%
Verlof	237,4	12,6%
Aanvullend verlof	4	0,2%
Doorbetaalde pauzes	0	0,0%
Scholing	28	1,5%
Reflectie	2	0,1%
Zakelijke reistijd (in uren)	31	1,7%
Administratie en overleg (cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden)	8	0,4%
Cliënt niet aanwezig (no-show)	1	0,1%
Netto uren	**1403**	**74,7%**

Tabel 3 – bepaling productieve uren

De productiviteit is vergelijken met de uitkomsten van tien PPRC kostprijsonderzoeken in de periode 2024 – 2026 voor huishoudelijke hulp. De gemiddelde productiviteit in deze tien onderzoeken bedraagt 1411 uren (75,2%) met een spreiding van 1403 tot 1416 uren. Het gemiddelde in Zwolle zit 8 uren onder het gemiddelde en net aan de onderkant van de bandbreedte. We achten de uitkomst daarmee wat aan de lage kant, maar nog wel herkenbaar en in lijn met de benchmark.

4.5. Reiskosten cliënt naar cliënt

Bij huishoudelijke ondersteuning is er sprake van reisbewegingen en derhalve zakelijke reiskosten naar en tussen cliënten. In de uitvraag is door enkele aanbieders het totaal van de reiskosten niet onderverdeeld naar de kosten voor 'woon-werk' en 'werk-werk'. Het meest zuiver is daarom om de optelsom van beide parameters te rapporteren. Voor de totale reiskosten is een opslag gerekend van **€ 0,59 per gewerkt uur** voor huishoudelijke ondersteuning. Dit is het gemiddelde van de aanleveringen van de aanbieders.

4.6. Overhead en overige kosten

Het kostprijsmodel maakt onderscheid tussen verschillende soorten overhead. Verder zijn er nog overige kosten die de aanbieder maakt, die buiten de overhead vallen. Dit zijn de kosten voor vastgoed en de overige personele kosten.

Wij gaan uit van de gemiddelde aanleveringen van de aanbieders, zoals weergegeven in Tabel 4 en Tabel 5. Dit resulteert in een totaal percentage voor overhead en overige kosten van **16,1%**. Eén aanbieder – nog niet thans gecontracteerd in Zwolle – heeft een overheadpercentage opgegeven dat substantieel hoger ligt dan het gemiddelde van de overige aanbieders en dat ver buiten de gebruikelijke bandbreedte ligt. Deze waarde is in het licht hiervan beoordeeld als onevenredig hoog, niet passend bij de gemiddeld efficiënte zorgaanbieder en daarmee buiten beschouwing gelaten.

Overheadkosten (% van totale kosten)	Gemiddeld % (dit onderzoek)
Kosten overheadpersoon	10,0%
Inhuur / uitbesteding overheadtaken	0,5%
Materiële overheadskosten	3,9%
Totale overheadkosten	**14,4%**

Tabel 4 – overheadkosten

Overige kosten (% van totale kosten)	Gemiddeld %
Kosten voor vastgoed	0,4%
Overige personele kosten	1,3%

Tabel 5 – kosten voor vastgoed en overige personeelskosten

Ook het overheadpercentage samen met kosten voor vastgoed en overige personeelskosten hebben we vergeleken met de uitkomsten uit tien kostprijsonderzoeken uit de periode 2024- 2026 voor huishoudelijke hulp. De uitkomsten in deze onderzoeken liggen in de bandbreedte 14,5% tot 17,6% met een gemiddelde van 16,16%. De uitkomst van dit onderzoek ligt daarmee zeer dicht bij het gemiddelde uit de tien onderzoeken waarmee we de uitkomst toetsen.

4.7. Risico, marge en innovatie

De opslag voor risico, marge en innovatie is – anders dan de meeste kostprijsfactoren – meer normatief van aard. Wij adviseren de gemeenten om een totale opslag voor risico, marge en innovatie te hanteren van 2,0%.

5. Tarief prijspeil 2026

Op basis van de beschreven methodiek en vastgestelde kostprijsparameters adviseren wij het volgende uurtarief op prijspeil 2026 voor huishoudelijke hulp.

Product	Tarief 2026	Eenheid
Huishoudelijke Ondersteuning	€ 41,97	Uur

Tabel 6 – Berekening tarief op prijspeil 2026

Het gemiddelde tarief van de onderzoeken die we als benchmark raadplegen in dit onderzoek komt uit op € 41,33. Het resulterende tarief uit dit onderzoek ligt daarmee aan de hoge kant in vergelijking met de benchmark. Dit lijkt met name te komen door de combinatie van een wat hoger aandeel hulpen in Hbh periodiek 5+ en een iets lagere productiviteit dan gemiddeld.

6. Tariefbepaling voor 2028

Het in hoofdstuk 5 weergegeven adviestarief voor 2026 is het tarief dat over het gehele jaar 2026 genomen realistisch is. Dit tarief moet nog naar prijspeil 2028 gebracht worden. Aangezien er recent een cao-akkoord gesloten is, adviseren we om voor de tariefstelling van de loontabellen en overige voorwaarden van deze nieuwe cao uit te gaan. Het exacte tarief hiervoor moet nog worden bepaald; ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek waren deze gegevens nog niet definitief bekend.

7. Opbouw tarief in standaard kostentool (2026)

Gewogen kostprijs														
Salarislasten per uur														
cao	**VVT**													
Schaal		**hbh**	**hbh**	**hbh**	**hbh**	**hbh**	**hbh**	**hbh**	**Inhuurkosten**	**Totaal**
Periodiek		**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**5+**	**n.v.t.**	
Bruto uurloon		14,89	15,45	16,07	16,70	17,32	17,96	19,60	-	
Opslag eindejaarsuitkering	*8,33%*	1,47	1,47	1,47	1,47	1,47	1,50	1,63		
Opslag vakantiegeld	*8,00%*	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,44	1,57		
Opslag ORT	*0,00%*	-	-	-	-	-	-	-		
Eenmalige uitkeringen		0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02		
Regeling vervroegd uittreden	*0,03%*	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01		
Generatieregeling	*0,13%*	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03		
Totale bruto uurloon		**17,79**	**18,34**	**18,97**	**19,59**	**20,22**	**20,94**	**22,85**	-	
Opslag sociale lasten		4,58	4,73	4,89	5,05	5,21	5,39	5,89		
Totale bruto uurloon incl. sociale lasten		**22,37**	**23,07**	**23,86**	**24,64**	**25,43**	**26,33**	**28,73**	-	
Gecorrigeerd voor productiviteit (p, m.u.v. inhuur)	*74,7%*	**29,93**	**30,87**	**31,92**	**32,98**	**34,03**	**35,24**	**38,45**	-	
Reiskosten (m)		0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	
Totale bruto uurloon incl. reiskosten		**30,52**	**31,46**	**32,51**	**33,57**	**34,62**	**35,83**	**39,04**	**0,59**	
Opslag voor overheadkosten (p / m)	*17,2%*	5,25	5,42	5,60	5,78	5,96	6,17	6,72	0,10	
Opslag kosten voor vastgoed (m)	*0,5%*	0,14	0,14	0,15	0,15	0,16	0,16	0,18	0,00	
Opslag overige personele kosten (m)	*1,5%*	0,46	0,47	0,49	0,50	0,52	0,54	0,59		
Totale kosten per uur		**36,37**	**37,49**	**38,74**	**40,00**	**41,26**	**42,69**	**46,53**	**0,69**	
Opslag kosten gemeentelijke eisen	*0,0%*	-	-	-	-	-	-	-	-	
Opslag voor risico, innovatie en marge	*2,0%*	0,73	0,75	0,77	0,80	0,83	0,85	0,93	0,01	
Totale kosten per uur incl. risico, innovatie en marge en gem. eisen		**37,10**	**38,24**	**39,52**	**40,80**	**42,08**	**43,55**	**47,46**	**0,71**	
Periodiekmix		9%	8%	8%	12%	8%	51%	4%	0%	
Gewogen totale kosten per uur (jaar 1)										**41,97**